

Explaining the effect of protective measures with situational prevention techniques on the reduction of crime by the employees of Rahor Faraja Police Service Centers

Received: 2024-02-09

Pp. 101-134

Accepted: 2025-01-07

Sajjad Amiri¹

Abstract

Background and purpose: The topic of protection and prevention of employee crimes has always been emphasized by the hierarchy of command in such a way that the protection of Faraja employees has been repeatedly emphasized by the Supreme Commander-in-Chief (Supreme Supreme Commander) and is a prerequisite for sanitization. The internal environment of the police command of the whole country and the correct implementation of the important tasks of this organization in the society are considered, with this description, this research is looking for the issue of how much security measures with situational prevention techniques can reduce the crime of the employees of Rahor Faraja Police Service Centers. It has an effect.

Method: In terms of the purpose, the present research is applied in terms of a mixed method of exploratory type. The qualitative part is an exploratory interview with the experts of the General Inspection Headquarters and Rahor Faraja Police Headquarters using a purposeful judgmental sampling method, and in the quantitative part, it includes experts from service centers, including centers no. The establishment, issuing of certificates and operations of the Faraja Traffic Police Headquarters were based on a stratified random method. In the qualitative part, the theme analysis method was used using MAXQDA2020 software, and in the quantitative part, confirmatory factor analysis was used, and to validate the model obtained from the qualitative part, structural equation modeling method was used using pls3 Smart confirmatory factor analysis software.

Findings: protective measures with situational prevention techniques on the reduction of crime by the employees of Rahor Faraja police service centers in the qualitative part, respectively, including the components of reducing provocation, increasing the effort and effort of committing a crime, reducing the predictable benefits of crime, eliminating excuses and It was an increase in the foreseeable risks of crime. In the quantitative part, the component of reducing provocation with a value of 12.070, eliminating excuses with a value of 11.248, increasing the predictable risks of crime with a value of 8.026, increasing the effort and effort of committing a crime with a value of 7.696 and reducing the predictable benefits of crime They are with the value of 7.076.

Results: Security measures with the situational prevention approach have an effect on the reduction of crimes by the employees of Rahor Faraja Police Service Centers, and paying attention to meeting the material needs of the employees is of particular importance.

Keywords: security, traffic police, situational prevention techniques, crime reduction, service center employees.

Citation (APA): Amiri, Sajjad (2025). Explaining the effect of protective measures with situational prevention techniques on the reduction of crime by the employees of Rahor Faraja Police Service Centers, *Quarterly of Supervision and Inspection*, 18 (70), 101-134.

DOI: <https://doi.org/10.22034/si.2024.103171>

1- PhD student in Traffic Safety Management, Amin Faraja University of Law Enforcement Sciences. sa.amiri1362@yahoo.com

بررسی تأثیر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۸

صص ۱۳۴-۱۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۲۰

سجاد امیری^۱

چکیده

زمینه و هدف: صیانت و پیشگیری از جرائم کارکنان، از پیش شرط‌های سالم‌سازی محیط درونی یگان‌های تابعه فراجا در اجرای صحیح وظایف‌شان به‌شمار می‌رود. هدف پژوهش این است که اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی، بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا به چه میزان تأثیر دارد.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش آمیخته از نوع اکتشافی است. بخش کیفی، مصاحبه اکتشافی با خبرگان ستاد بازرسی کل و ستاد پلیس راهور فراجا به روش نمونه‌گیری قضاوتی هدف‌مند و در بخش کمی شامل کارشناسان مراکز خدماتی شامل مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجراییات ستاد پلیس راهور فراجا به روش تصادفی طبقه‌ای بود. در بخش کیفی از روش تحلیل تم با استفاده از نرم‌افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ و در بخش کمی از تحلیل عاملی تأییدی و برای اعتبارسنجی مدل حاصل از بخش کیفی به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار تحلیل عاملی تأییدی اسمارت پی‌ال‌اس ۳ بهره‌برداری شد.

یافته‌ها: اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا در بخش کیفی به ترتیب شامل مؤلفه‌های کاهش تحریک بزه‌کاران، افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم، کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم، حذف بهانه‌ها و افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم بود. در بخش کمی مؤلفه کاهش تحریک با مقدار ۱۲/۰۷۰، افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم با مقدار ۷/۶۹۶، کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم با مقدار ۷/۰۷۶ حذف بهانه‌ها با مقدار ۱۱/۲۴۸ و افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم با مقدار ۸/۰۲۶ هستند.

نتایج: برابر نتایج به‌دست‌آمده، اقدامات صیانتی به عنوان شاخص اصلی پیشگیری، اثربخشی مثبتی در کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا دارد. در این میان، رفع نیازهای مادی کارکنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هم‌چنین می‌توان با استفاده از مؤلفه ارتقاء منزلت اجتماعی، به هدف مهم کاهش جرم کارکنان، حفظ منابع سازمانی و جلوگیری از هدررفت سرمایه‌های اجتماعی فراجا دست یافت.

کلیدواژه‌ها: صیانت، پلیس راهور، تکنیک‌های پیشگیری وضعی، کاهش جرم، کارکنان مراکز خدمات.

استناد (APA): امیری، سجاد (۱۴۰۳). بررسی تأثیر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا. *فصلنامه نظارت و بازرسی*، ۱۸ (۷۰)، ۱۳۴-۱۰۱.
DOI: <https://doi.org/10.22034/si.2024.103171>

اساس هر سازمانی بر منابع آن استوار است و در ادبیات جدید، نیروی انسانی سرمایه هر سازمانی است؛ چرا که مراحل و موضوعاتی هم‌چون جذب، آموزش، تربیت، به‌کارگیری از یک سو و حرمت، شأن، جایگاه سازمان در نظام اداری از سوی دیگر و نیز پایگاه اجتماعی هم‌چون وابستگی‌های خانوادگی، آبروی فردی و اجتماعی افراد سازمان، هزینه‌هایی است که باعث می‌شود نیروی انسانی در سازمان‌ها به سرمایه‌ای بی‌بدیل تبدیل شود و از دست رفتن حتی یک نفر از این سرمایه، خسارت جبران ناپذیری را بر پیکر سازمان و اجتماع تحمیل می‌کند (غفوریان اصل، زنگنه و سالمی، ۱۴۰۰: ۱۶۳). هر سازمانی برای رسیدن به غایت وجودی خود، ابتدا می‌باید به فکر حفظ حیات خویش باشد؛ از این‌رو، منابع انسانی در هر سازمانی مهم‌ترین بخش هر سازمان است و برنامه‌ریزی مناسب و سیاست‌گذاری صحیح برای حفظ منابع انسانی، موجب حفظ سازمان نیز خواهد بود. بر این اساس هر سازمانی که بتواند در مقابل تهدیدها و آسیب‌ها از منابع انسانی خود محافظت بیش‌تری به عمل آورد و نظارت مناسب‌تری داشته باشد، انحراف و اتلاف این سرمایه عظیم کمتر خواهد شد. امروزه نیروی محرکه سازمان‌ها برای پایداری و پیشرفت، در بالا بودن کیفیت نظام مدیریت عملکرد سازمانی نهفته است. برای گذر از مراحل گوناگون، سازمان‌ها باید خود را با موقعیت‌های مختلف سازگار کنند و روش‌های جدید ارزیابی را فرا گیرند. در این صورت باید به شناسایی مواردی که می‌تواند در سازندگی محیط کار توانمند و مؤثر باشد، برسند (فضلی و علیشاهی، ۱۳۹۱: ۵۸).

این مسئله و موضوع در کشور ایران و برای فراجا (فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) نیز صادق است به‌طوری‌که سازمان فراجا نیز از درک این اصل که حفظ کارکنان از هرگونه آلودگی در محیط کار به فساد و تخلف مالی، اخلاقی و... مهم و جدی است، مستثنا نیست و به‌دنبال این است تا با ارائه راه‌کارهای مناسب به این مهم دست یابد. کوچک‌ترین بی‌توجهی در این

امر تأثیر منفی بر صیانت از کارکنان دارد و می‌تواند اجرای مأموریت‌های اصلی آن را تحت تأثیر قرار دهد (قدسی‌فر، ۱۳۹۶: ۶).

بنابراین با توجه به توقع و انتظارات مردم از فراجا و درک مسئولیت خطیر و همه‌جانبه انتظامی کشور در حوزه مبارزه با جرم و تخلف، نقش فراجا در برخورد با جرائم به‌خصوص پیش‌گیری از وقوع هر نوع تخلف درون سازمان در سطوح مختلف مدیران، فرماندهان و کارکنان بیش‌ازپیش اهمیت می‌یابد. هر اندازه به این نکته بیش‌تر عنایت شود و درون فراجا مصون از جرائم باشد بین اقشار مختلف جامعه محبوب‌تر شده و سرمایه اجتماعی آن افزایش خواهد یافت (زهری، ۱۳۹۳: ۲). یکی از اقدامات مهم برای رسیدن به این مرحله و هدف سازمانی، پایش عملکرد واحدهای زیرمجموعه با استفاده از الگوهای مناسب سنجش عملکرد است. علاوه‌بر این آیین‌نامه اجرایی شماره ۴۳۲۵/۴۴۳۲۷ مورخه ۱۴/۱/۱۳۸۹ ماده (۸۱) و (۸۲) قانون مدیریت خدمات کشوری بر ایجاد نظام ارزیابی عملکرد در سه سطح سازمان مدیران و کارکنان تأکید کرده است (کشوری، ۱۳۸۹: ۴۴).

بیان این مسئله حاکی از این واقعیت انکارناپذیر است که به دلایل مختلف در برخی موارد بین وضع موجود و وضع مطلوب در زمینه حفظ و نگهداشت کارکنان و برخورد قانونی با کارکنان فاصله وجود دارد و این موضوع آسیب‌پذیری کارکنان، خانواده‌های آن‌ها و سازمان فراجا را در پی دارد (افروزیان، مجرد، و اسماعیلی، ۱۳۹۷: ۱۲۶). در واقع پدیده بزه‌کاری در فراجا هم‌چون دیگر سازمان‌ها یکی از مشکلات مهم پیش‌روی فرماندهان و مدیران است و همواره موضوع صیانت و پیش‌گیری از جرائم کارکنان، مورد تأکید فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) و سلسله مراتب فرماندهی است. معظم‌له با شناخت اهداف و برنامه‌های دشمنان می‌فرمایند: «دشمنان در پی ایجاد فساد در نیروهای مسلح هستند تا بدین‌وسیله کارکنان نیروهای مسلح را وادار به تسلیم در مقابل آمال استکباری خود کنند» (بیانات در دیدار جمعی با فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱۰/۳۰). هم‌چنین ایشان با شناخت عمیق و اشرافیت جامع بر ارکان نظام و به ویژه نیروهای

مسلح هشدارهای حکیمانه‌ای را به فرماندهان و واحدهای نظارتی صادر و در این زمینه می‌فرمایند: «می‌دانم کسانی برای نفوذ در جداره این بنای مستحکم (نیروهای مسلح) می‌خواهند وارد شوند و به فساد بکشانند؛ فساد اقتصادی مزه پول را زیر دندان افراد بچشانند یا شهوات جنسی یا اعتیاد و بی بندوباری یا ارتباط با دشمن را در بین کارکنان رواج دهند» (بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش، ۱۴۰۰/۱۱/۱۹).

در این میان پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا که در بین پلیس‌های تخصصی دارای بیش‌ترین حوزه خدمت‌رسانی به مردم در زمینه‌های مختلف از جمله شماره‌گذاری خودرو، صدور گواهینامه رانندگی، اجرائیات و ترخیص وسایل نقلیه می‌باشد (در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۴۲ میلیون انواع خدمات ارائه کردند)، اهمیت صیانت از کارکنان آن بیش از پیش احساس می‌شود و بایستی با برنامه‌ریزی صحیح و مناسب و ارائه راه‌کارهای کاربردی شاهد کم‌ترین تخلف و ارتکاب احتمالی جرائم از سوی ارائه‌دهندگان خدمات در این پلیس باشیم. بنابراین بررسی اثر اقدام‌های صیانتی به‌ویژه در حوزه خدمات مذکور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. طی بررسی‌های به‌عمل آمده چنین پژوهشی در راستای موضوع فوق تاکنون انجام نشده است و این پژوهش در صدد رفع این موضوع تلاش دارد. هدف این پژوهش بررسی اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی در مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا است. پژوهش‌گران به‌دنبال آن هستند با بررسی مؤلفه‌های مختلف صیانتی و راه‌کارهای پیشگیری از جرم، به این پرسش اصلی پاسخ دهند که اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی به چه میزان بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا تأثیرگذار است؟

پیشینه

در این بخش از پژوهش به منظور مطالعه اکتشافی و بررسی پیشینه یا مرور ادبیات پژوهش با هدف به دست آوردن بینش دقیق‌تر و درک روشن‌تر نسبت به پژوهش‌های انجام شده و نیز شناخت خلاءهای پژوهشی، مطالعه

پژوهش‌های مرتبط آغاز و بیش‌تر بر موضوعاتی تمرکز شد که در زمینه عنوان مقاله و فرآیندهای تشکیل دهنده آن توسط پژوهش‌گران داخل و خارج کشور پژوهش‌هایی انجام شده بود.

محمدپور و ادیبی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «اثربخشی اقدامات صیانتی در پیشگیری از وقوع جرم ارتشاء توسط کارکنان فراجا (مورد مطالعه فاتب)» دریافتند: اقدامات صیانتی انجام شده شامل: ارشاد، کلاس‌های آگاه‌سازی، هشدارها و ابلاغیه‌ها، جلسات پرسش و پاسخ با بهره‌گیری از سه عامل فردی، اجتماعی و سازمانی از قبیل: ایمان، عمل صالح، خودشناسی، اخلاص، صبر، ارشاد و راهنمایی، عدالت اجتماعی، اجرای قوانین الهی، خانواده سالم، عدالت سازمانی، فرهنگ سازمانی دینی و نظم و انضباط، هر کدام از حیث خود اثر بخش بوده و مانع پیشرفت آسیب‌ها و تهدیدها شده و خود نقش مهمی در پیشگیری از ارتکاب جرم ارتشاء دارند.

عامری، ناظمی و قاسمی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «نقش فرماندهان و مدیران در پیشگیری از جرائم کارکنان» به این نتایج رسیدند که: به‌کارگیری نقش‌های ممانعتی و مقابله‌ای فرماندهان و مدیران در پیشگیری از جرائم کارکنان پایین‌تر از حد مورد انتظار است و بیش‌ترین نقش مؤثر در کاهش جرائم نقش مراقبتی است و عامل اصلی ایجاد و ارتقای سطح سلامت در سازمان‌ها و دفع تهدیدهای درون و برون سازمانی تحت تأثیر شیوه‌های مدیریت فرماندهان قرار دارد، به‌طوری‌که انجام نقش پدرا نه و رعایت آداب از سوی مدیر، به‌کارگیری کارکنان بر اساس توانمندی، الگوبودن، حضور پررنگ فرمانده در مأموریت‌ها، بیش‌ترین تأثیر در کاهش جرائم کارکنان دارد.

عزیزی، حسینیان، عبدی و رفیعی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «صیانت از کارکنان فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران در اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا» دریافتند که: ویژگی‌های صیانت از کارکنان فراجا در اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا در سه مقوله اصلی بینش، نگرش، و کنش و ۳۱ مقوله فرعی دسته‌بندی شد. که شناخت مؤلفه‌های صیانت از کارکنان در اندیشه‌های

معظم‌له می‌تواند متناسب با اهداف صیانتی به‌عنوان راهنمایی مناسب در تدوین و اجرای برنامه‌ها و اهداف صیانت از کارکنان فراجا بهره‌برداری شود.

غفوریان اصل، زنگنه و سالمی (۱۴۰۰) با عنوان «بررسی تأثیر اجرای طرح سفیر صیانت بر کاهش ارتکاب جرائم کارکنان» دریافتند: کلاس‌های آگاه‌سازی طرح سفیران صیانت، کیفیت و چگونگی اجرای آموزش از سوی گروه سفیران صیانت و حضور آن‌ها در یگان‌های دوردست و برقراری ارتباط نزدیک با کارکنان بر کاهش جرائم کارکنان تأثیرگذار است، از این‌رو اجرای این طرح دارای تأثیر مثبت بوده و با اتکاء به هدف‌مندی و ارتقای سطوح کیفی و شیوه‌های آموزشی می‌توان تأثیرات مطلوبی را در آینده از اجرای این طرح انتظار داشت.

کتولی‌نژاد و اورنگیان (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «جستاری بر تمهیدات سلبی و ایجابی تخلفات و جرائم کارکنان ناجا با تکیه بر الگوی مفهومی صیانتی» بیان داشتند: نگرش واقع‌بینانه ایجاب می‌کند به موضوع سالم‌سازی فردی و جمعی که ضرورت و اهمیت والایی دارد، توجه بیش‌تری کرده و این امر نهادینه شود. از این‌رو برای محقق شدن این هدف، علاوه بر به‌کارگیری روش‌های صحیح مدیریتی متناسب با موضوع کاری، پرداختن به روش‌های علمی و پیشگیرانه مربوطه در مدیریت منابع انسانی و نیز حفظ و صیانت کارکنان از خطاهای احتمالی و تهدیدات و آسیب‌های مبتلا به شغلی از گام‌های اصلی و اولویت‌دار می‌باشد. پیشگیری، مؤثرترین و بهترین راه مبارزه با تخلفات و جرائم و دیگر ناهنجاری‌های اجتماعی است و همه عقلاء و اندیشمندان جرم‌شناسی بر این موضوع اتفاق نظر دارند اما در عمل و شیوه اجرا این اتفاق نظر وجود ندارد و دیدگاه‌های مختلف و احیاناً متضادی در این مقوله ابراز شده است همین امر موجب شده که نظریه‌ها و ایده‌های پیشگیرانه سلبی و ایجابی که مطرح شده یا می‌شود نتواند به‌نحو مطلوبی به منصفه ظهور برسد. یکی از مهم‌ترین دلایل آن عدم توجه به الگوسازی در این حوزه است که از آن به‌عنوان معماری دانش یاد کرده‌اند. در این پژوهش با توجه به اهمیت حیثیت ناجا در افکار عمومی، اهمیت نیروی انسانی و تبعات منفی مضاعف

تخلفات و جرائم فراجا و کارکنان آن در بخش‌های مختلف، اقدامات صیانتی در دو حوزه سلبی و ایجابی برای پیشگیری از وقوع تخلفات و جرائم در ناجا ارائه می‌شود.

سینگ^۱ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان «علل فساد پلیس و تلاش برای پیشگیری در کشورهای درگیر» دریافت که: پلیس چهره اولیه مجری قانون است و روند عدالت کیفری را آغاز می‌کند و بنابراین مسئولیت مهمی برای اجرای قانون و نظم دارد. به‌عنوان نمایندگان کلیدی دولت، یکپارچگی پلیس در همه جوامع برای حفظ اعتماد عمومی به حاکمیت قانون و حفظ امنیت داخلی حیاتی است. زمانی که فساد پلیس فاش می‌شود یا از نظر مردم رایج است، اعتماد به نیروی پلیس و روابط مشترک با آن از هم می‌پاشد. اعتبار ضعیف پلیس نیز بر مشروعیت دولت تأثیر منفی می‌گذارد. برداشت‌های منفی عمومی از پلیس و دولت به‌ویژه در جوامع یا ایالت‌هایی که با خشونت تقسیم شده‌اند و درگیر درگیری‌های مسلحانه هستند، مشکل‌ساز است. این مقاله با تمرکز بر علل و پیامدهای اصلی فساد پلیس در محیط‌های متخاصم، مجموعه‌ای از راهبردهای پیشگیری را برای مبارزه با آن و بازگرداندن اعتماد عمومی به پلیس و حکومت‌داری معرفی می‌کند. این مقاله پیشنهاد می‌کند که یک راهبرد مبارزه با فساد کل نگر، به جای یک راهبرد خطی، پتانسیل افزایش آگاهی، افزایش دستمزد برای جلوگیری از اشکال خرد فساد، نصب آژانس‌های مستقل مبارزه با فساد، و چرخش دوره‌ای افسران پلیس برای افزایش صداقت و وفاداری پلیس را در پی دارد. توصیه می‌شود که این راهبردهای پیشگیری چند وجهی در یک نیروی پلیسی که با جامعه‌ای به‌شدت تقسیم‌شده مواجه است، مورد نیاز است تا حمایت عمومی را مجدداً تأیید کند و از گروه‌های مخالف مسلح ضد دولتی جلوگیری کند.

خان، احمد و احمد^۲ (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان «تقویت یکپارچگی پلیس با بررسی علل فساد پلیس» دریافت که: روش‌های رفع فساد پلیس برای

1- Singh

2- Khan, Ahmed & Ahmed

افزایش یکپارچگی، معمولاً ریشه‌های آن را که به عناصر اجتماعی مرتبط است، نادیده می‌گیرد، زیرا فساد پلیس علل اجتماعی دارد و اجرای تغییر پلیس، تا حدودی نیاز به دگرگونی جامعه دارد. در این پژوهش از رویکرد کیفی (مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، جلسات گروه متمرکز و مشاهدات) و روش‌های تحلیل پروفایل‌های اجتماعی که بر اساس میزان فساد پلیس با استفاده از داده‌ها طبقه‌بندی شده‌اند، استفاده شد. پژوهش‌گران عوامل سازمانی و اجتماعی فساد پلیس را توصیف و بررسی کرده‌اند تا به تصمیم‌گیرندگان کمک کنند تا چارچوب‌های سیاست اجتماعی و اقتصادی را برای نظارت بر فساد پلیس ایجاد کنند. پژوهش‌گران به این نتیجه رسیدند که دستمزد ضعیف، کمبود منابع، اقتصاد اخلاقی، و سیاسی شدن پلیس با فساد پلیس مرتبط است. علاوه بر این، شواهد پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دولت باید به‌طور فزاینده‌ای اقدامات سازمانی و اجتماعی را تقویت کند تا فساد پلیس را به حداقل برساند.

ویامادا^۱ (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان «مبارزه با فساد پلیس در ژاپن» دریافت که: اگرچه اقدامات پیشگیرانه اخیر در ژاپن که از طریق اصلاحات پلیس آغاز شده است، فرصت‌های فساد پلیس را کاهش داده است، همچنان لازم است اعتماد عمومی به پلیس بهبود یابد. پلیس ژاپن اقدامات ضد فساد را آغاز نمی‌کند، بلکه به جای آن بر پیشگیری از طریق آموزش اخلاق و برگزاری کلاس‌های آموزشی و تکیه بر مقررات سخت‌گیرانه با اعمال مقررات بدون اغماض بر پلیس‌های فاسد تمرکز می‌کند. ایجاد یک ائتلاف جامعه مدنی برای نظارت بر فساد پلیس، انجام بررسی برداشت عمومی از فساد و وارد کردن مطالعات فساد پلیس به مباحث آکادمیک ابزارهایی برای مقابله با فساد پلیس است.

آبینک، ریویکین و سارا^۲ (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان «پلیس فاسد» بیان داشتند که: حضور پلیس، حتی اگر آن‌ها فاسد باشند، در مقایسه با وضعیت بدون پلیس، به‌طور قابل ملاحظه‌ای جرم را کاهش می‌دهد. افسران پلیس فاسد

1- Oyamada

2- Abbink, Ryvkin & Serra

از رشوه به صورت هدفمند به عنوان جایگزینی برای جریمه برای مجازات قانون شکنان استفاده می کنند. ما هم چنین اثربخشی دو سازوکار پاداش با هدف کاهش فساد پلیس را آزمایش می کنیم، که هر دو بر اساس معیارهای عملکرد پلیس در سطح جامعه است و نه بر نظارت بر تک تک افسران. هر دو سازوکار رشوه خواری را با دقت بیش تری متوجه قانون شکنان می کنند و یکی از آن ها منجر به کاهش متوسط جرم می شود.

جمع بندی پیشنهادی

همان طور که ملاحظه شد در برخی پژوهش ها متغیرهای مشابه با متغیرهای پژوهش حاضر وجود داشت اما به اقدامات جامع صیانتی با تکنیک های پیشگیری وضعی، اشاره ای نداشته اند ضمن این که بیش تر پژوهش ها در حوزه روش های صیانتی در مجموعه پلیس انجام شده است و پژوهشی در کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا با روش های کیفی و کمی نپرداخته است، از این رو پژوهش پیش رو به نوبه خود به جهت این که می تواند مؤلفه های اصلی و فرعی کاهش جرم را در مراکز خدماتی شناسایی کند، به سهم خود دارای جنبه نوآوری می باشد. نتایج این پژوهش می تواند با توجه به رویکرد جامعی که به مقوله صیانتی با استفاده از روش های پیشگیری وضعی دارد، ضمن شناسایی موانع و مشکلات در این حوزه با ارائه راه کارهای مناسب و کاربردی در جهت پیشگیری و کاهش وقوع جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا اقدام مناسب را ارائه کند که در پژوهش های گذشته به آن پرداخته نشده است.

مبانی نظری

صیانت

به مجموعه اقداماتی گفته می شود که هدف آن حفظ سرمایه های انسانی سازمان با تقویت عنصر بازدارندگی درونی از طریق ترویج فرهنگ صحت عمل، ارشاد و آگاه سازی است (جزوه آگاه سازی بازرسی کل فراجا، ۱۳۹۷). به عبارت

دیگر صیانت به مجموعه اقدام‌ها، سیاست‌ها و تدابیری اطلاق می‌گردد که به منظور حفظ و نگهداری سازمان و کارکنان سازمان‌های حفاظتی در برابر تهدیدها و آسیب‌پذیری‌ها صورت می‌گیرد (عرب انصاری، ۱۳۹۵: ۳). فرماندهی معظم کل قوا «مدظله‌العالی» در این باره می‌فرمایند: «پیشگیری کنید؛ دقت کنید؛ مراقبت کنید؛ لغزش‌ها را به‌موقع مانع شوید؛ لغزش‌ها وقتی یک بار اتفاق افتاد، زمینه‌ها برای لغزش‌های بعدی آماده‌تر می‌شود؛ باید کاری کنید که لغزش‌ها به وجود نیاید» (بیانات در ارتباط تصویری با نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۴۰۰/۰۳/۰۶). در واقع پیشگیری از وقوع جرم و تخلف به پیش‌بینی، شناسایی و بررسی خطر وقوع جرم و تخلف در سطح یگان‌های ناجا و اتخاذ تدابیر و تمهیدات لازم به‌منظور کنترل و کاهش دامنه ارتکاب آن‌ها اطلاق می‌شود (دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه تشویق فرماندهان، ۱۳۹۲: ۵). ازجمله شاخص‌های صیانت فرماندهی انتظامی و مبارزه با جرائم و تخلفات از منظر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) بدین‌قرار است؛ اجرای قوانین الهی با قدرت و قوت، کنترل دقیق زیرمجموعه، برخورد با متخلف، توسعه فرهنگ و مراقبت از خود، حفظ ایمان و پاکدامنی، رسیدگی به خانواده، حضور عوامل نظارتی و هوشیاری آنان، توجه به آموزش، عدم اغماض به دلیل فساد و... (کتولی نژاد، ۱۳۹۴: ۱۹۶).

پیشگیری از جرم

پیشگیری در قاموس ادبی چنین معنا شده است: «مانع شدن» «جلوگیری کردن» «جلو بستن» و نیز اقدامات احتیاطی برای جلوگیری از رخدادهای ناخواسته و بد (معین، ۱۳۷۵: ۹۳۳). پیشگیری از وقوع جرم از اصطلاحات حقوق جزای عمومی بوده و به‌معنای پیشگیری از وقوع بزه توسط مجازات‌ها و اقدامات تأمینی است و اگر از نقطه نظر علمی، در مفهوم موسع کلمه به کار برده شود طیف وسیعی از اقدامات کیفری و غیر کیفری را در جهت خنثی کردن علل ارتکاب جرم و کاهش بزهکاری شامل می‌شود (معظمی، ۱۳۸۶: ۹۳). پیشگیری در واژگان و نوشتگان علوم امروزی، مفهومی را به همراه دارد که در گستره‌ای فراگیر در برگیرنده مجموعه اقدامات کنشی و واکنشی در

مقابله با بزه است (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۲: ۲۱). بنابراین منظور از پیشگیری، مجموعه اقدامات و تدابیری است که قبل از وقوع جرم به دلیل کاهش زمینه‌های ارتکاب جرم و محدود کردن موقعیت‌های مجرمانه صورت می‌گیرد (کتولی‌نژاد و اورنگیان، ۱۳۹۸: ۹۸). پیشگیری برحسب هدف و نحوه عملکرد مسئولین اجرای آن به انواع مختلفی تقسیم می‌شود. عمده‌ترین تقسیم‌بندی آن عبارت است از: پیشگیری کیفری و غیرکیفری. پیشگیری کیفری (قهرآمیز، واکنشی) و غیر کیفری (غیر قهرآمیز، کنشی) انجام می‌شود. منظور از پیشگیری کیفری مداخله نهادهای عدالت کیفری پس از ارتکاب جرم جهت کاهش تکرار جرم است و منظور از پیشگیری از جرم در معنای اخص کلمه (مفهوم مضیق) همان پیشگیری غیر کیفری (کنشی) می‌باشد. این مقاله صرفاً به بحث در رابطه با یکی از انواع پیشگیری غیر کیفری با عنوان «پیشگیری وضعی» که از راه‌کارهای امروزی در پیشگیری از جرم محسوب شده و شامل برخی تکنیک‌های صیانتی در جلوگیری از وقوع جرم است، می‌پردازد.

پیشگیری وضعی (وضعیت‌مدار)

پیشگیری وضعی از جرم یکی از راه‌کارهای نوین پیش‌گیرنده از تخلف و جرم است که در مقابل دیگر راه‌کارهای پیش‌گیری از جرم از جمله پیش‌گیری اجتماعی از جرم از سال ۱۹۷۰ و به‌طور ویژه در انگلستان مطرح شد. اقدامات وضعی از تخلف و جرم ناظر به اوضاع و احوال و شرایطی است که مجرم را در آستان ارتکاب جرم قرار می‌دهد؛ اوضاع و احوالی که در جرم‌شناسی وضعیت‌های ما قبل بزه‌کاری یا پیش‌جنایی نام دارد و فرایند‌گذار اندیشه جنایی به عمل جنایی را تحریک و تشدید، و به‌طور خلاصه نقش عمده‌ای در به تحقق پیوستن عمل مجرمانه ایفاء می‌کند (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۲). در این قسمت تکنیک‌های پیشگیرانه وضعی بر اساس مدل کرنیش و کلارک، و بر مبنای آخرین دسته‌بندی ارائه‌شده از سوی ایشان مورد بررسی قرار می‌دهیم:

تکنیک‌های مبتنی بر افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم: به نظر کرنیش و کلارک هرچه زحمت ارتکاب جرم کم‌تر باشد، عده بیش‌تری از بزه‌کاران اقدام به ارتکاب جرم خواهند کرد، برعکس هرچه زحمت بزه‌کاری و تلاش لازم برای دسترسی به آماج جرم بالاتر رود، افراد بیش‌تری از ارتکاب جرم منصرف خواهند شد.

تکنیک‌های مبتنی بر افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم: یکی دیگر از شیوه‌های منصرف کردن بزه‌کاران از ارتکاب جرم، افزایش خطرهای ملموس ارتکاب جرم است، هر قدر که خطر مترتب برای ارتکاب جرم بیش‌تر باشد، افراد کم‌تری رغبت به ارتکاب جرم خواهند داشت.

تکنیک‌های مبتنی بر کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم: این دسته از تکنیک‌ها مبتنی بر نظریه انتخاب عقلانی و هم‌چنین نظریه اقتصادی جرم هستند. مطابق نظریه‌های یاد شده، فرد بزه‌کار با سنجش میزان سود و زیان حاصله، زمانی از ارتکاب جرم را انتخاب می‌کند که از نظر وی، منافع حاصل از جرم ارزشمندتر از ضررها و خطرهای ناشی از ارتکاب آن است.

تکنیک‌های مبتنی بر کاهش تحریک بزه‌کاران: این تکنیک‌ها تلاش دارند با حذف یا کاهش اقدامات تحریک‌کننده، از انگیزش بزه‌کاران بالقوه جلوگیری و وقوع جرائم آنی را منتفی کند.

تکنیک مبتنی بر حذف بهانه‌ها: از نظر کلارک، آخرین گروه از تکنیک‌های پیشگیری وضعی از جرم، از بین بردن بهانه‌هاست. این بهانه‌ها در تکوین فرایند تصمیم‌گیری و گذار مرتکب از مرحله تصمیم به عمل نقش مهمی دارند. بدین ترتیب، با در نظر گرفتن پیشینه موجود و مبانی نظری می‌توان مدل نظری پژوهش را برگرفته از تکنیک‌های پیشگیری وضعی کرنیش و کلارک مطابق شکل ۱ ترسیم کرد.

شکل ۱: مدل نظری پژوهش (برگرفته از تکنیک‌های پیشگیری وضعی کرنیش و کلارک)

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش آمیخته (کیفی- کمی)^۱ از نوع اکتشافی است. بخش کیفی، مصاحبه اکتشافی با خبرگان ستاد بازرسی کل و ستاد پلیس راهور فراجا به روش نمونه‌گیری قضاوتی هدفمند که شناخت کافی از اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا داشته، شامل مدیران ارشد با بیش از ۲۰ سال سابقه کاری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافته و اشباع نظری با دریافت نظرات ۱۲ نفر از خبرگان این حوزه حاصل شد که علاوه بر آن برای اطمینان از حصول اشباع نظری، دو مصاحبه دیگر نیز انجام شد و هیچ مفهوم جدیدی از داده‌های مصاحبه به دست نیامد. شایان ذکر است گفت‌وگوها به صورت دوطرفه انجام و از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. به منظور بررسی داده‌های جمع‌آوری شده از روش تحلیل محتوی کیفی با استفاده از نرم افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ و برای اعتبارسنجی مدل مستخرج از بخش کیفی، از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شده است. پس از اتمام مصاحبه، در بخش کیفی ابتدا ابعاد به صورت بازکدگذاری و از مقوله‌ها، مفاهیم به دست آمد و سپس بر اساس مفاهیم استخراج شده، کدگذاری محوری انجام شد.

سپس اعتبار آن از طریق روایی محتوایی با استفاده از نظر متخصصان اداره صیانت بازرسی کل و بازرسی پلیس راهور فراجا تأیید شد.

در ادامه جامعه آماری بخش کمی شامل کارشناسان مراکز خدماتی شامل مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجرایات ستاد پلیس راهور فراجا به روش تصادفی طبقه‌ای جمعاً به تعداد ۱۸۵ نفر که برابر با جدول مورگان تعداد ۱۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب و نسبت به توزیع پرسش‌نامه‌ها بین کلیه افراد مورد نظر اقدام و اطلاعات لازم جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل آن انجام شد. ضمن این‌که بر اساس داده‌های استخراج‌شده پرسش‌نامه پژوهش‌گرساخته تدوین و بر مبنای مصاحبه با خبرگان طراحی و مورد ارزیابی قرار گرفت. بررسی روایی صوری، و پایایی از طریق آلفای کرونباخ محاسبه که مجموع مقوله‌های محاسبه‌شده بیش از ۰/۷۸ بوده که میزان آن مورد تأیید است. جهت تحلیل داده‌های گردآوری شده از تحلیل عاملی تأییدی از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس ۳^۱ استفاده شده است.

یافته‌ها

جدول ۱: نتایج کدگذاری باز و مفهوم‌سازی آسیب‌شناسی سوانح ترافیکی خودروهای سازمانی

فرآوانی	مقوله فرعی	مقوله اصلی
۶ ۶ ۷ ۷	ایجاد حس دیده شدن کارکنان راه اندازی داشبورد مدیریتی نظارت و کنترل مستمر سیستمی و برخط بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم
۵ ۵ ۴	نصب دوربین‌های مداربسته و هوشمند افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم
۶ ۵ ۵	تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد شفاف سازی در ارائه خدمات اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران	کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم

مقوله اصلی	مقوله فرعی	فراوانی
کاهش تحریک	رفع نیازهای مادی کارکنان	۸
	تقویت نیازهای معنوی	۷
	ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان	۷
	ارتقاء خدمات غیر حضوری	۶
حذف بهانه‌ها	ارشاد کارکنان	۶
	تقویت بنیه اقتصادی کارکنان	۵
	صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی	۶
	برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی	۵
	جلسات پرسش و پاسخ	۵

کدگذاری محوری

پس از کدگذاری باز و نمایان‌شدن مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش، کدگذاری محوری انجام شد. گفتنی است هدف از کدگذاری محوری ترکیب، تلفیق و دسته‌بندی داده‌هایی است که در مرحله کدگذاری باز از مصاحبه‌ها احصاء شده‌اند. در کدگذاری محوری یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های کلیدی کدگذاری باز به‌عنوان مقوله یا پدیده اصلی انتخاب شده و در مرکز فرآیند قرار می‌گیرد و سپس سایر مقوله‌ها به آن ربط داده می‌شود. در شکل ۲ مدل مفهومی پژوهش حاصل از تحلیل داده‌های برگرفته شده از مصاحبه توسط نرم‌افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ آورده شده است.

شکل ۲: مدل مفهومی پژوهش

جهت سنجش پایایی پرسش‌نامه پژوهش‌گرساخته، ابتدا بر روی ۱۵ نفر از کارشناسان نمونه آماری به‌صورت تصادفی آزمون اجرا شد و سپس برای تجزیه و تحلیل پرسش‌ها و تعیین هم‌بستگی آن‌ها از آلفای کرونباخ استفاده شد که برای تمامی مقوله‌های مربوط به متغیرها طبق جدول ۲ همگی بالاتر از ۰/۷۹ بود و میزان پایایی آن مورد تأیید قرار گرفت. در این پژوهش از تحلیل عاملی اکتشافی برای تعیین نتایج مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته جهت شناسایی مقوله‌های اصلی و فرعی تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا از نقطه نظر نخبگان استفاده شد و هر یک مؤلفه و شاخص‌های مشخص‌شده در بخش کمی، طبق نظر کارشناسان مراکز خدماتی شامل مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجرایات ستاد پلیس راهور فراجا مورد ارزیابی قرار گرفت. ضمن این‌که برای اعتبارسنجی مدل حاصل از بخش کیفی، از روش مدلیابی معادلات ساختاری، تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس ۳ بهره‌برداری شده که نتایج حاصل از خروجی نرم‌افزار مذکور شامل بارهای عاملی تک‌تک شاخصه‌ها و مؤلفه‌ها در قالب جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: اطلاعات مربوط به پرسش‌نامه‌های پژوهش و ضریب آلفا

مقوله اصلی	مقوله فرعی	تعداد پرسش	ضریب آلفا
افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم	ایجاد حس دیده‌شدن کارکنان	۲	۰/۷۸۲
	راه اندازی داشبورد مدیریت	۲	۰/۸۰۳
	نظارت و کنترل مستمر سیستمی و برخط	۲	۰/۸۱۲
	بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران	۲	۰/۷۶۹
افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم	نصب دوربین‌های مدار بسته و هوشمند	۳	۰/۷۵۳
	افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها	۳	۰/۸۳۲
	تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم	۲	۰/۷۸۰
کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم	تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد	۲	۰/۷۱۲
	شفاف‌سازی در ارائه خدمات	۳	۰/۷۸۳

مقوله اصلی	مقوله فرعی	تعداد پرسش	ضریب آلفا
	اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران	۳	۰/۸۶۹
کاهش تحریک	رفع نیازهای مادی کارکنان	۳	۰/۷۲۳
	تقویت نیازهای معنوی	۳	۰/۷۳۹
	ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان	۳	۰/۸۱۶
	ارتقاء خدمات غیر حضوری	۳	۰/۸۰۵
حذف بهانه‌ها	ارشاد کارکنان	۲	۰/۷۳۶
	تقویت بنیه اقتصادی کارکنان	۲	۰/۷۷۱
	صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی	۲	۰/۸۰۹
	برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی	۲	۰/۷۲۹
	جلسات پرسش و پاسخ	۲	۰/۷۴۴

در ادامه با توجه به پرسش‌های پژوهش جهت ارائه بهترین نتایج از میزان بار عاملی در روابط تحلیل مسیر مقوله‌ها از روش آمار استنباطی در نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس استفاده شد.

شاخص KMO^۱ و آزمون بارتلت

در فرآیند تحلیل عاملی لازم است اطمینان حاصل شود که تعداد داده‌های مورد نظر جهت تحلیل عاملی کفایت کند. به این منظور در این پژوهش از شاخص KMO و آزمون بارتلت استفاده شد. بر اساس این آزمون‌ها، داده‌ها زمانی برای تحلیل عاملی کفایت می‌کند که شاخص KMO بیش‌تر از ۰/۷ و سطح معنی‌داری آزمون بارتلت پایین‌تر از ۰/۰۵ باشد. در صورت رعایت این شرایط، حجم نمونه مورد نظر برای تحلیل عاملی اکتشافی کفایت می‌کند. خروجی این آزمون‌ها در جدول ۳ ارائه شده است.

1- Kaiser-Meyer-Olkin Measure of sampling adequacy

جدول ۳: آزمون KMO و بارتلت برای داده‌های پرسش‌نامه پژوهش گرساخته

آماره کارشناسان		
مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجرائیات		
۰/۸۰۱	آزمون (KMO)	آزمون بارتلت
۵۲۱/۳۴۶	خی دو	
۱۱۹	درجه آزادی	
۰/۰۰۰	سطح معنی‌داری	

در جدول ۳ آزمون بارتلت و مقدار KMO و سطح معنی‌داری آن‌ها نشان داده شده و با توجه به مقادیر محاسبه شده نمونه انتخابی برای تحلیل عاملی کفایت لازم را دارد. هم‌چنین سطح معنی‌داری آزمون بارتلت کمتر از ۰/۰۵ است که نشان‌دهنده مطلوبیت تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مدل مدنظر است. در پژوهش حاضر شاخص KMO برای پرسش‌نامه پژوهش گرساخته برابر با ۰/۸۰۱ است و همه مقادیر به‌دست‌آمده از مقدار ۰/۷ بیش‌تر بوده و نشان می‌دهد نمونه‌های انتخابی برای اجرای تحلیل عاملی کافی هستند.

تحلیل عاملی اکتشافی: در جدول ۴ میزان روایی و هم‌گرایی مدل تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا را نشان داده شده است.

جدول ۴: روایی و هم‌گرایی مدل اندازه‌گیری پژوهش

میانگین واریانس استخراج‌شده	اعتبار مرکب	مقوله فرعی	مقوله اصلی
۰/۶۸۹	۰/۸۶۳	ایجاد حس دیده شدن کارکنان	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم
۰/۷۶۵	۰/۷۱۷	راه‌اندازی داشبورد مدیریت	
۰/۷۳۴	۰/۷۲۴	نظارت و کنترل مستمر سیستمی و برخط	
۰/۶۶۹	۰/۸۸۱	بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران	
۰/۷۷۱	۰/۸۷۱	نصب دوربین‌های مداربسته و هوشمند	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم
۰/۶۹۴	۰/۷۹۷	افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها	
۰/۷۵۶	۰/۷۵۹	تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم	

مقوله اصلی	مقوله فرعی	اعتبار مرکب	میانگین واریانس استخراج شده
کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم	تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد	۰/۸۰۴	۰/۷۰۹
	شفاف‌سازی در ارائه خدمات	۰/۷۳۹	۰/۶۸۲
	اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران	۰/۷۶۶	۰/۷۵۰
کاهش تحریک	رفع نیازهای مادی کارکنان	۰/۸۰۵	۰/۷۱۵
	تقویت نیازهای معنوی	۰/۹۰۵	۰/۸۰۴
	ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان	۰/۸۱۳	۰/۷۱۹
	ارتقاء خدمات غیر حضوری	۰/۸۰۷	۰/۶۹۹
حذف بهانه‌ها	ارشاد کارکنان	۰/۷۹۰	۰/۷۴۳
	تقویت بنیه اقتصادی کارکنان	۰/۷۶۳	۰/۷۰۵
	صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی	۰/۹۰۶	۰/۶۹۶
	برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی	۰/۸۹۹	۰/۷۵۰
	جلسات پرسش و پاسخ	۰/۷۵۵	۰/۷۸۳

خروجی نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس نشان می‌دهد اعتبار مرکب مدل اندازه‌گیری مقوله‌های اصلی پژوهش برای مدل تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا در تمامی مقوله‌های اصلی شامل افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم، افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم، کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم، کاهش تحریک، حذف بهانه‌ها بالای ۰/۵ بوده و با توجه به مقادیر به‌دست‌آمده تمامی مقوله‌های اصلی و فرعی قابل قبول هستند. ضمناً جهت بررسی روایی و هم‌گرایی مقوله‌های اصلی مربوط به هر کدام از متغیرها از میانگین واریانس استخراج‌شده استفاده شد که مقدار آن در تمامی مقوله‌ها بالای ۰/۵ است. بدین معنی، مدلی که با کار کیفی به آن رسیده‌ایم هیچ‌کدام از مقوله‌های اصلی و فرعی آن در این مرحله توسط کارشناسان مراکز خدماتی شامل مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجرایات رد نشده و هم‌بستگی لازم بین مقوله‌های احصاء شده وجود دارد. ضمناً نتایج برازش کلی مدل تبیین اثر

اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی در جدول ۵ نشان داده می‌شود.

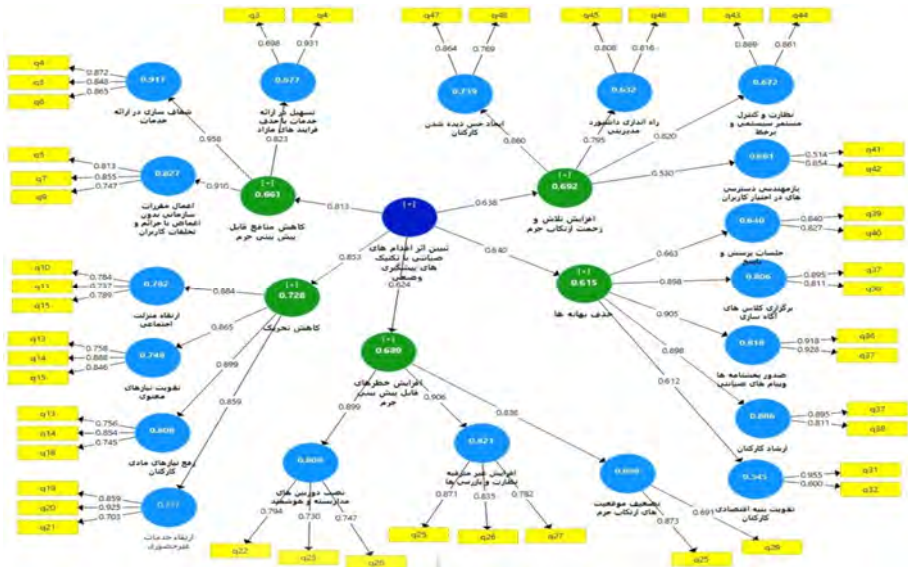
جدول ۵: ضرایب و آماره تی متغیرهای مدل

مقوله‌های اصلی و فرعی			کارشناسان مراکز شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجراییات
سطح معنی‌داری	آماره تی	ضریب بتا (R2)	
۰/۰۰۰	۷/۶۹۶	۰/۶۳۸	تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا ← افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم
۰/۰۰۰	۸/۰۲۶	۰/۶۲۴	تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا ← افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم
۰/۰۰۰	۷/۰۷۶	۰/۸۱۳	تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا ← کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم
۰/۰۰۰	۱۰۷۰ ۱۲	۰/۸۵۳	تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا ← کاهش تحریک
۰/۰۰۰	۱۲۴۸ ۱۱	۰/۶۴۰	تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا ← حذف بهانه‌ها
۰/۰۰۰	۱۵۷۹ ۱۸	۰/۷۹۷	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم ← ایجاد حس دیده‌شدن کارکنان
۰/۰۰۰	۹۲۶ ۱۱	۰/۹۳۳	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم ← راه‌اندازی داشبورد مدیریت
۰/۰۰۰	۱۵۲۰ ۲۲	۰/۷۶۹	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم ← نظارت و کنترل مستمر سیستمی و برخط
۰/۰۰۰	۶/۸۲۷	۰/۷۳۸	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم ← بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران
۰/۰۰۰	۱۴۳ ۳۳	۰/۸۹۹	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم ← نصب دوربین‌های مداربسته و هوشمند
۰/۰۰۰	۱۸۷۶ ۴۳	۰/۹۰۶	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم ← افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها
۰/۰۰۰	۱۵۶۰ ۱۹	۰/۸۳۶	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم ← تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم

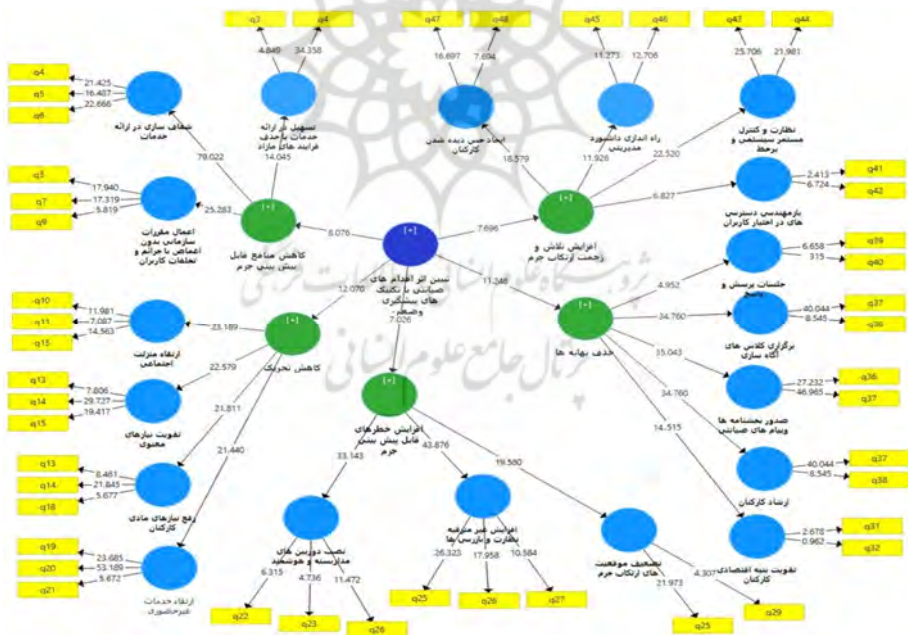
مقوله‌های اصلی و فرعی			کارشناسان مراکز شماره گذاری، صدور گواهینامه و اجراییات
ضریب بتا (R2)	آماره تی	سطح معنی‌داری	
۰/۸۲۳	۱۴ ۰/۰۴۵	۰/۰۰۰	کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم ← تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد
۰/۸۵۸	۷۹ ۰/۰۲۲	۰/۰۰۰	کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم ← شفاف‌سازی در ارائه خدمات
۰/۹۱۰	۲۵ ۰/۲۸۳	۰/۰۰۰	کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم ← اعمال مقررات بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران
۰/۸۹۹	۲۱ ۰/۸۱۱	۰/۰۰۰	کاهش تحریک ← رفع نیازهای مادی کارکنان
۰/۸۶۵	۲۲ ۰/۵۷۹	۰/۰۰۰	کاهش تحریک ← تقویت نیازهای معنوی
۰/۸۸۴	۲۳ ۰/۱۸۹	۰/۰۰۰	کاهش تحریک ← ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان
۰/۸۵۹	۲۱ ۰/۴۴۰	۰/۰۰۰	کاهش تحریک ← ارتقاء خدمات غیر حضوری
۰/۸۹۸	۳۴ ۰/۷۶۰	۰/۰۰۰	حذف بهانه‌ها ← ارشاد کارکنان
۰/۹۰۵	۱۴ ۰/۵۱۵	۰/۰۰۰	حذف بهانه‌ها ← تقویت بنیه اقتصادی کارکنان
۰/۶۱۲	۳۵ ۰/۰۴۳	۰/۰۰۰	حذف بهانه‌ها ← صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی
۰/۸۹۸	۳۴ ۰/۷۶۰	۰/۰۰۰	حذف بهانه‌ها ← برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی
۰/۶۶۳	۴/۹۵۲	۰/۰۰۰	حذف بهانه‌ها ← جلسات پرسش و پاسخ

در جدول ۵ در بین مقوله‌های اصلی بیش‌ترین هم‌بستگی مربوط مقوله کاهش تحریک با مقدار ۰/۸۵۳ و سپس مقوله کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم با مقدار ۰/۸۱۳ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط به مقوله افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم با مقدار ۰/۶۲۴ بوده است. در مقوله‌های فرعی مرتبط با مقوله اصلی کاهش تحریک شامل مؤلفه‌های رفع نیازهای مادی

کارکنان با بیش‌ترین هم‌بستگی بامقدار ۰/۸۹۹ و سپس ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان با مقدار ۰/۸۸۴ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط به ارتقاء خدمات غیر حضوری با مقدار ۰/۸۵۹ است. و هم‌چنین برای مقوله اصلی افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم مقوله فرعی راه‌اندازی داشبورد مدیریت با بیش‌ترین هم‌بستگی و مقدار ۰/۹۳۳ و سپس ایجاد حس دیده‌شدن کارکنان با مقدار ۰/۷۹۷ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط به بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران با مقدار ۰/۷۳۸ است. و برای مقوله اصلی افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم مقوله فرعی افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها با بیش‌ترین هم‌بستگی و مقدار ۰/۹۰۶ و سپس نصب دوربین‌های مداربسته و هوشمند با مقدار ۰/۸۹۹ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم با مقدار ۰/۸۳۶ است. و برای مقوله اصلی کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم مقوله فرعی اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران با بیش‌ترین هم‌بستگی و مقدار ۰/۹۱۰ و سپس شفاف‌سازی در ارائه خدمات با مقدار ۰/۸۵۸ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط به تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد با مقدار ۰/۸۲۳ است. و برای مقوله اصلی حذف بهانه‌ها مقوله فرعی تقویت بنیه اقتصادی کارکنان با بیش‌ترین هم‌بستگی و مقدار ۰/۹۰۵ و سپس برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی با مقدار ۰/۸۹۸ بوده و کم‌ترین هم‌بستگی مربوط به صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی با مقدار ۰/۶۱۲ است. تحلیل عاملی مدل نهایی تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا در شکل‌های ۳ و ۴ ارائه شده است.

شکل ۳: ضرایب رگرسیونی تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا

شکل ۴: ضرایب تی تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا

با توجه به شکل‌های ۳ و ۴ مقدار بارهای عاملی بین متغیرهای مرتبط با تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا در ارتباط با ضریب R^2 مقدار این ضریب باید در سطح معنی‌داری ۰/۹۵ بیش از ۰/۰۵ باشد که با توجه به مدل کلی ارائه شده قابل مشاهده است که در سطح ۰/۹۵ روابط نسبتاً قوی بین مقوله‌های مورد بررسی تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا وجود داشته و روابط معنی‌دار هستند. ضمناً به ترتیب بیش‌ترین اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا مربوط به مقوله کاهش تحریک با مقدار ۱۲/۰۷۰، سپس مربوط به مقوله حذف بهانه‌ها با مقدار ۱۱/۲۴۸ و در نهایت کم‌ترین تأثیر مربوط به مقوله افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی با مقدار ۷/۰۲۶ در الگوی به‌دست‌آمده است. هم‌چنین طبق نمودار تحلیل عامل مقادیر آزمون تی به‌دست‌آمده از آزمون مذکور بالاتر از ۱/۹۶ است که نشان می‌دهد آزمون معنی‌دار بوده و بین تمامی مقوله‌های به‌دست‌آمده با تبیین اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا رابطه قوی وجود دارد. جهت بررسی کفایت مدل ارائه‌شده از شاخص‌های برازش طبق جدول ۶ و ۷ استفاده شده و نتایج آن به شرح زیر است.

جدول ۶: نتایج آزمون کفایت مدل مقوله‌های اصلی پژوهش

شاخص Q^2	شاخص RMSE	ابعاد
۰/۵۱۵	۰/۲۰۹	کاهش تحریک
۰/۵۰۱	۰/۲۴۶	حذف بهانه‌ها
۰/۴۴۹	۰/۳۰۵	کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم
۰/۴۱۰	۰/۴۱۳	افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم
۰/۴۳۹	۰/۴۷۱	افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم

جدول ۷: نتایج آزمون کفایت مدل مقوله‌های فرعی پژوهش

مقوله اصلی	مقوله فرعی	شاخص RMSE	شاخص Q ₂
افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم	ایجاد حس دیده‌شدن کارکنان	۰/۴۰۱	۰/۴۴۷
	راه‌اندازی داشبورد مدیریت	۰/۳۸۸	۰/۴۱۹
	نظارت و کنترل مستمر سیستمی و برخط	۰/۳۲۳	۰/۵۱۵
	بازمهندسی دسترسی‌های در اختیار کاربران	۰/۳۹۰	۰/۴۷۳
افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم	نصب دوربین‌های مداربسته و هوشمند	۰/۴۱۴	۰/۴۴۰
	افزایش غیر مترقبه نظارت و بازرسی‌ها	۰/۴۷۹	۰/۵۰۱
	تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم	۰/۴۸۳	۰/۵۱۵
کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم	تسهیل در ارائه خدمات با حذف فرایندهای مازاد	۰/۳۰۱	۰/۴۹۸
	شفاف‌سازی در ارائه خدمات	۰/۳۰۵	۰/۴۸۱
	اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران	۰/۲۸۹	۰/۵۰۹
	رفع نیازهای مادی کارکنان	۰/۲۰۱	۰/۵۵۴
کاهش تحریک	تقویت نیازهای معنوی	۰/۲۵۶	۰/۵۱۸
	ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان	۰/۲۱۹	۰/۵۳۶
	ارتقاء خدمات غیر حضوری	۰/۲۱۲	۰/۴۸۸
	ارشاد کارکنان	۰/۲۳۱	۰/۴۹۱
حذف بهانه‌ها	تقویت بنیه اقتصادی کارکنان	۰/۲۱۱	۰/۵۵۰
	صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی	۰/۲۲۱	۰/۵۱۳
	برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی	۰/۱۰۳	۰/۴۸۵
	جلسات پرسش و پاسخ	۰/۲۱۰	۰/۵۱۱

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های برازندگی مدل‌های معادلات ساختاری در نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس ۳ شاخص خطای جذر میانگین مربعات ($RMSE^1$) است. این مقدار در واقع همان آزمون انحراف درجه آزادی است و برای مدل‌هایی که برازندگی خوبی داشته باشند باید مقداری بین صفر و یک باشد. از این‌رو مدل‌هایی که عدد میانگین خطای مجذورات آن‌ها بیش‌تر از مقدار یک باشند از برازش ضعیف‌تری برخوردار هستند. دومین شاخص برازش مدل ساختاری شاخص Q^2 است این شاخص قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص کرده و مدل‌هایی که دارای برازش قابل قبول هستند باید قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زا را داشته باشند به این مفهوم که اگر در یک مدل، روابط بین ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌ها به‌درستی تعریف شده باشند سازه‌ها تأثیر خوبی بر یکدیگر گذاشته و فرضیه‌ها نیز به‌درستی تعریف می‌شوند. اگر مقدار شاخص Q^2 مثبت باشد نشان می‌دهد که برازش مدل مطلوب بوده و مدل از قدرت بالایی برای پیش‌بینی برخوردار است که در آسیب‌شناسی سوانح ترافیکی خودروهای سازمانی فراجا برای همه مقوله‌های شاخص مثبت است. گفتنی است سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به‌عنوان مقادیر قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین شده است که تمامی ابعاد و مؤلفه‌ها از اعتبار قوی جهت پیش‌بینی مدل برخوردار هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

این مقاله با هدف بررسی تأثیر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا است که در نهایت بتواند با اولویت‌بندی اقدامات صیانتی مذکور، نسبت به شناسایی چالش‌ها، موانع و مشکلات پیش‌رو در این حوزه کاری اقدام، و راه‌کارهای عملی، اجرایی و قانونی مناسب در جهت مبارزه و کاهش جرم ارائه داد. اهداف کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا، ایجاد سلامت اداری، حفظ منابع سازمانی و جلوگیری از هدررفت سرمایه‌های اجتماعی فراجا است و

بایستی با توجه به شرایط خاص خود برای کل سازمان یا بخش‌هایی از آن از طریق شناسایی و ارائه راه‌کارهای صیانتی اقدام کند. در بررسی اثر اقدام‌های صیانتی با تکنیک‌های پیشگیری وضعی بر کاهش جرم کارکنان مراکز خدماتی پلیس راهور فراجا از مؤلفه‌ها و معیارهای کاربردی و قابل اجرا ارائه شد، به‌طوری‌که با شناسایی مقوله‌های اصلی و فرعی و ارزیابی آن‌ها از طریق روش کیفی-کمی هدف مقاله را دنبال کردیم. نتایج حاصل پس از انجام مصاحبه با خبرگان ستاد بازرسی کل و پلیس راهور فراجا در پژوهش حاضر نشان داد که میزان تأثیرگذاری هریک از تکنیک‌های پیشگیری وضعی در بخش کمی نسبت به هم ارتباط تنگاتنگ و پیوسته‌ای دارند، به‌طوری‌که این تکنیک‌ها جنبه کاربردی داشته و در صورت به‌کارگیری آن‌ها در امر صیانت از کارکنان مراکز مذکور، علاوه بر این که باعث کاهش جرم در یگان‌های مربوط خواهد شد، کمک مؤثری نیز بر سالم‌سازی محیط کار و بهره‌وری آنان در محل خدمت خواهد شد.

در بخش کیفی نتایج مصاحبه‌های انجام‌شده حاکی از آن است که اولویت اقدام‌های صیانتی به‌ترتیب کاهش تحریک، افزایش تلاش و زحمت ارتکاب جرم، کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم، حذف بهانه‌ها و افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم است. گفتنی است اولین اولویت اقدام صیانتی (کاهش تحریک) با نتیجه تعیین مؤلفه‌ها با کارشناسان مراکز خدماتی (شماره‌گذاری، صدور گواهینامه و اجرائیات) که در بخش کمی از آن‌ها پرسش‌گری به‌عمل آمده است کاملاً هم‌سو و هم‌جهت است، اما در سایر اولویت‌بندی‌ها نتیجه بخش کیفی و کمی دارای وجه افتراقاتی است و در نهایت در بخش کیفی و کمی خبرگان و کارشناسان تکنیک افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم را در رتبه آخر اولویت‌بندی تعیین کردند. گفتنی است با توجه به این که تکنیک کاهش تحریک در اقدامات صیانتی در بین مؤلفه‌های شناسایی‌شده توسط خبرگان بخش کیفی و نظر کارشناسان بخش کمی رتبه اول را کسب کرده و مورد تأکید بیش‌تری بوده، لزوم تمرکز و حساسیت بیش‌تر بر ارتقاء این مؤلفه‌ها را برای نیروهای پلیس روشن می‌کند. از این‌رو رفع نیازهای مادی کارکنان،

تقویت نیازهای معنوی، ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان و ارتقاء خدمات غیرحضوری را ضروری می‌کند و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از تحلیل عاملی، در نهایت ۵ بُعد، ۱۹ مؤلفه و ۱۴۶ شاخص اولیه شناسایی که پس از کدگذاری باز تعداد ۴۶ شاخص نهایی شناسایی، کدگذاری و مبنای طراحی ابزار بخش کیفی و کمی قرار گرفت.

در تأیید این نتایج می‌توان به یافته‌های پژوهش محمدپور و ادیبی (۱۴۰۲) با عنوان «اثربخشی اقدامات صیانتی در پیشگیری از وقوع جرم ارتشاء توسط کارکنان فراجا» اشاره کرد که در بخش اقدامات صیانتی انجام شده شامل: ارشاد، کلاس‌های آگاه‌سازی، هشدارها و ابلاغیه‌ها، جلسات پرسش با مؤلفه حذف بهانه‌ها (ارشاد کارکنان، صدور بخش‌نامه‌ها و پیام‌های صیانتی، برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی، جلسات پرسش و پاسخ) هم‌سو و هم‌جهت بود.

هم‌چنین در تأیید این نتایج می‌توان به یافته‌های پژوهش کتولی‌نژاد و اورنگیان (۱۳۹۸) که در پژوهشی با عنوان «جستاری بر تمهیدات سلبی و ایجابی تخلفات و جرائم کارکنان ناجا با تکیه بر الگوی مفهومی» عنوان داشت: نگرش واقع‌بینانه ایجاب می‌کند به موضوع سالم‌سازی فردی و جمعی که ضرورت و اهمیت والایی دارد، توجه بیش‌تری کرده و این امر نهادینه شد که این پژوهش‌ها با بخشی از نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش شامل مؤلفه کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم (اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران) و مؤلفه کاهش تحریک (رفع نیازهای مادی کارکنان) هم‌سو و هم‌جهت است.

هم‌چنین یافته‌های کنیازف (۲۰۲۲) با عنوان «نحوه مبارزه با فساد پلیس به روش هویج و چوب» دریافت که نه مجازات و نه پاداش به‌تنهایی نمی‌تواند جلوی فساد را بگیرد. با این حال، ترکیب مناسب مجازات و پاداش به‌طور کامل از فساد جلوگیری می‌کند. و خان، احمد و احمد (۲۰۲۱) با عنوان تقویت یکپارچگی پلیس با بررسی علل فساد پلیس دریافت که دستمزد ضعیف، کمبود منابع، اقتصاد اخلاقی، و سیاسی شدن پلیس با فساد پلیس مرتبط است با مؤلفه حذف بهانه‌ها (تقویت بنیه اقتصادی کارکنان) و مؤلفه کاهش تحریک

(رفع نیازهای مادی کارکنان) و کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم (اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران) هم‌سو و هم‌جهت است. و نتایج اوپامادا (۲۰۲۰) با عنوان مبارزه با فساد پلیس در ژاپن و آیینک، ریویکین وسارا (۲۰۲۰) با عنوان پلیس فاسد با مؤلفه حذف بهانه‌ها (تقویت بنیه اقتصادی کارکنان) و مؤلفه افزایش خطرهای قابل پیش‌بینی جرم (تضعیف موقعیت‌های ارتکاب جرم)، حذف بهانه‌ها (برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی)، کاهش منافع قابل پیش‌بینی جرم (اعمال مقررات سازمانی بدون اغماض با جرائم و تخلفات کاربران) هم‌سو و هم‌جهت است.

پیشنهادهای

۱. ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان، رفع نیازهای مادی و افزایش بنیه اقتصادی کارکنان، اولین اولویت اقدام صیانتی در زمینه پیشگیری و کاهش جرم در مراکز خدماتی پلیس راهور مد نظر قرار گیرد.
۲. حذف اقدامات تأمینی فیزیکی در فرآیندهای نظارتی و پیشگیرانه در مسیر مبارزه با جرم و برخورد رخ به رخ با کارکنان.
۳. ارتقاء کیفیت دوربین‌های مداربسته و نصب آن‌ها در مکان‌های مربوط، به‌منظور ناامن کردن محیط وقوع جرم برای کارکنان و مراجعه‌کنندگان مستعد فساد و جرم.
۴. برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی به‌منظور هدایت فکری و آشنایی عملی کارکنان نسبت به عواقب قضایی و کاری ارتکاب جرائم مبتلابه.
۵. برخورد حکیمانه اولیه با خاطیان مسئله‌دار و مشکوک، و در صورت اصلاح نشدن، برخورد قاطع سازمانی و قانونی با کارکنان مجرم.
۶. انجام بازرسی‌های هوشمند و غیرمترقبه، به‌منظور شناسایی خلاءها، فرایندهای معیوب و زمینه‌های قابل نفوذ در روند انجام خدمات کاری و اداری مراکز خدماتی پلیس راهور.

پژوهش‌گران این پژوهش، از خبرگان ستاد بازرسی کل و پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا، کارشناسان مراکز شماره‌گذاری، اجراییات و صدور گواهینامه ستاد پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا و عوامل علمی و اجرایی فصلنامه که با دیدگاه‌های ارزشمند خود بر غنای این پژوهش افزوده‌اند، قدردانی می‌کنند.

منابع

خامنه‌ای، سید علی (۱۴۰۰). ارتباط تصویری با نمایندگان مجلس شورای اسلامی. قابل بازیابی از:

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content.id=47927>

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۴۰۰). بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش. قابل بازیابی از:

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content.id=49572>

خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۴). بیانات در دیدار جمعی با فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران. قابل بازیابی از:

<https://farsi.khamenei.ir/newspartindex.id=29472>

افروزیان، مسلم، مجرد، محرم، و اسماعیلی، احمدرضا (۱۳۹۷). میزان تأثیر اقدامات صیانتی در پیشگیری از وقوع جرم ضرب و جرح توسط کارکنان ناجا. فصلنامه نظارت و بازرسی، ۱۲ (۴۶)، ۱۰۷-۱۲۶. قابل بازیابی از:

<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.17359554.1397.1397.46.5.9>

http://si.jrl.police.ir/article_92022.html

بازرسی کل ناجا (۱۳۹۳). دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه تشویق فرماندهان، رؤسا، و مدیران در زمینه کاهش جرائم و تخلفات، تهران: بازرسی کل ناجا.

بازرسی کل ناجا (۱۳۹۷). جزوه آگاه‌سازی بازرسی کل، تهران: بازرسی کل ناجا.

زهروی، رضا (۱۳۹۳). پیشگیری از جرائم و تخلفات در پرتو خود پایایی (نظارت همگانی درونی). فصلنامه نظارت و بازرسی، (۲۹)، ۸۷-۴۳. قابل بازیابی از:

<https://dor.net/dor/20.1001.1.17359554.1393.1393.29.2.4>

عزیزی، سعدی، حسینیان، شهابت، عبدی، توحید، و رفیعی، حسن‌رضا (۱۴۰۲). صیانت از کارکنان فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران در اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا. فصلنامه نظارت و بازرسی، ۱۸ (۶۸)، ۲۲-۱. قابل بازیابی از:

[doi: 10.22034/si.2023.101923](https://doi.org/10.22034/si.2023.101923)

http://si.jrl.police.ir/article_101923.html

عامری، محمدعلی، ناظمی، محمدرضا، و قاسمی، سیدشجاع‌الدین (۱۴۰۲). نقش فرماندهان و مدیران در پیشگیری از جرائم کارکنان، فصلنامه نظارت و بازرسی، (۱۸) ۶۴، ۶۷-۳۷. قابل بازیابی از:

[doi: 10.22034/si.2024.102266](https://doi.org/10.22034/si.2024.102266)

http://si.jrl.police.ir/article_102266.html

عرب انصاری، مهدی (۱۳۹۵). بررسی کارشناسی حوادث و شکست‌های حفاظتی، تهران: حدیث کوثر.

غفوریان اصل، محمد، زنگنه، رضا، و سالمی، کوروش (۱۴۰۰). بررسی تأثیر اجرای طرح سفیر صیانت بر کاهش ارتکاب جرائم کارکنان. فصلنامه نظارت و بازرسی، ۱۵(۵۸)، ۱۸۰-۱۶۱. قابل بازیابی از:

[doi: 10.22034/si.2021.98265](https://doi.org/10.22034/si.2021.98265)

http://si.jrl.police.ir/article_98265.html

فضلی، صادق، و علی شاهی، آرمان (۱۳۹۱). بررسی اثر عوامل درون سازمانی بر عملکرد سازمان با در نظر گرفتن نقش مدیریت دانش، پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی دانشگاه جامع امام حسین (ع)، ۴ (۲)، ۶۸-۴۲. قابل بازیابی از:

<https://ensani.ir/fa/article/347961>

قدسی‌فر، رحمت‌الله (۱۳۹۶). بررسی تأثیر اقدامات صیانتی ساحفاناجا در عملکرد شغلی کارکنان سازمان‌های حفاظتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، ۱۵۷-۱.

کتولی‌نژاد، خدابخش، و اورنگیان، غلام علی (۱۳۹۸). جستاری بر تمهیدات سلبی و ایجابی تخلفات و جرائم کارکنان ناجا با تکیه بر الگوی مفهومی صیانتی. فصلنامه نظارت و بازرسی، ۱۳(۴۸)، ۹۵-۱۲۰. قابل بازیابی از:

[dor/20.1001.1.17359554.1398.1398.48.5.0](https://doi.org/10.17359/554.1398.1398.48.5.0)

http://si.jrl.police.ir/article_92959.html

کتولی‌نژاد، خدابخش (۱۳۹۴). لزوم تحول سازمان‌های نظارتی و صیانتی در مقابله با فساد. فصلنامه دانش حفاظتی و امنیتی. شماره ۳۴. قابل بازیابی از:

<https://ensani.ir/fa/article/author/266913>

کشوری، عبدالرحمن (۱۳۸۹). طراحی و تبیین الگوی ارزیابی عملکرد برنامه استراتژیک تحقیقات غیرصنعتی سپاه، رساله دکترای تخصصی مدیریت گرایش سیستم‌ها، تهران، دانشگاه جامع امام حسین (ع).

محمدپور، آرش، و ادیبی، علیرضا (۱۴۰۲). اثربخشی اقدامات صیانتی در پیشگیری از وقوع جرم ارتشاء توسط کارکنان فراجا (مورد مطالعه فاتب). فصلنامه نظارت و بازرسی، ۱۷(۶۶)، ۱۷۴-۱۳۷. قابل بازیابی از:

[doi:10.22034/si.2023.101718](https://doi.org/10.22034/si.2023.101718)

http://si.jrl.police.ir/article_101718.html

معین، محمد (۱۳۷۵). فرهنگ معین، انتشارات امیرکبیر، تهران، چاپ هفتم، تهران، ص، ۹۳۳. قابل بازیابی از:

<https://abadis.ir/moeen/>

معظمی، شهلا (۱۳۸۶). پیشگیری جرم‌شناختی، فصلنامه حقوقی مجد، ۱(۱)، ۱۰۳-۹۰. قابل بازیابی از:

<https://fa.wikifeqh.ir>

نجفی ابرندآبادی، حسین (۱۳۸۲). جزوه جرم‌شناسی پیشگیری، مجتمع آموزش عالی قم. قابل بازیابی از:

<https://www.vepub.com/fa/lecture-note-view>

Clarke, Ronald V.; Derek, B. Cornish, (1985). *Crime Control in Britain: A Review of Policy Research*, Albany: State University of New York Press, Retrieved From: <https://books.google.com/books?hl=fa&lr=&id=ZR01DQAAQBAJ&oi>

Dmitriy Knyazev (2023). How to fight corruption: *Carrots and sticks economic inquiry*, 413. Retrieved From:

<https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2675301/v1>

Khan, S., Ahmed, A., & Ahmed, K. (2021). Enhancing police integrity by exploring causes of police corruption. *Management Science Letters*, 11(6), 1949-1958. Retrieved From:

[DOI: 10.5267/j.msl.2021.1.006](https://doi.org/10.5267/j.msl.2021.1.006)

Klaus Abbink, Dmitry Ryvkin, Danila Serra (2020). *Corrupt police. Games and Economic Behavior*, 123, 101-119. Retrieved From:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S089982562030092>

Singh, Danny (2022). *The Causes of Police Corruption and Working towards Prevention in Conflict-Stricken States*. *Laws*, 11(5), 69. Retrieved From:

<https://doi.org/10.3390/laws11050069>

Oyamada, E. (2020). Combating police corruption in Japan: new challenges ahead?. *Asian Education and Development Studies*, 9(2), 145-156. Retrieved From:

<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AEDS-05-2018>